

Naoorlogse babyboomgeneratie houdt Nederland jong

Meer mensen van middelbare leeftijd

Ons land telt in vergelijking met andere West-Europese landen een groot aantal mensen van middelbare leeftijd. Dat komt door het hoge aantal geboorten in de jaren 1945–1970. Ook de immigratie van vooral twintigers draagt daaraan bij.

Op 1 januari 1999 telde Nederland zo'n tien miljoen personen van 20 tot 64 jaar. Zij vormen bijna tweederde van de bevolking van Nederland. Het meest opvallend in de leeftijdsopbouw van Nederland is het grote aantal mensen tussen 30 en 55 jaar oud. Mensen tussen de 30 en 40 jaar vormen de grootste tienjarige leeftijdsgroep. Daarnaast valt het naar verhouding hoge aantal mensen van net boven de 50 jaar op.

Geboorte en immigratie

Vlak na de oorlog werden zeer veel kinderen geboren. In 1946 en 1947 was de geboorte van kinderen ongeveer veertig procent hoger dan in de oorlogsjaren zelf. In de jaren daarna daalt het aantal geboorten enigszins maar in de jaren vijftig en zestig blijft het aantal geboorten toch op een relatief hoog niveau. Vandaar het huidige grote aantal dertigers en veertigers. Overigens bepaalt niet alleen het aantal geboorten de omvang van deze laatste leeftijdsgroep. Met name in deze leeftijdsgroep speelt immigratie een belangrijke rol. Niet minder dan dertien procent van de dertigers en veertigers is in het buitenland geboren. Zonder deze immigratie zouden mensen van 52 jaar nog steeds de grootste éénjarige leeftijdsgroep vormen.

Afname geboorten

Jongeren (jonger dan 20 jaar) vormen momenteel nog geen kwart van de bevolking van ons land. Een generatie eerder, in 1970, maakte de jeugd nog meer dan eenderde van de bevolking uit. Absoluut en relatief is er sprake van een forse daling van het aantal jeugdigen. Een belangrijke oorzaak hiervan is de afname van het aantal geboorten in de jaren zeventig. Tussen 1975 en 1985 werden jaarlijks rond 175 duizend kinderen geboren tegen gemiddeld

240 duizend in de jaren vijftig en zestig. In de jaren negentig is het jaarlijkse aantal geboorten weer gestegen tot bijna 200 duizend.

Verbeterde leefomstandigheden

Op de drempel naar de 21e eeuw wonen er ruim twee miljoen 65-plussers in Nederland, veertien procent van de bevolking. De voortgaande bevolkingsgroei en de gestage toename van de levensverwachting spelen een rol bij de toename van het aandeel ouderen in de bevolking. Immers, door de verbeterde leefomstandigheden blijven meer mensen langer leven.

Onder de ouderen zijn vrouwen duidelijk in de meerderheid. Onder de 65-plussers is het aantal vrouwen anderhalf keer zo groot als het aantal mannen. Het aantal 80-jarige vrouwen is zelfs meer dan tweemaal zo groot. In de huidige leeftijdsopbouw van Nederland ligt het draaipunt bij leeftijd 59. Vanaf die leeftijd zijn vrouwen in de meerderheid, tot die leeftijd zijn er meer mannen. Dat komt ten eerste doordat er meer jongens dan meis-

jes worden geboren. Ten tweede vestigen, zeker de laatste jaren, meer mannen dan vrouwen zich vanuit het buitenland in Nederland. Dat er op hogere leeftijden toch meer vrouwen zijn, moet worden verklaard uit het feit dat het risico om te overlijden voor vrouwen op iedere leeftijd lager is dan voor mannen. Vrouwen leven gemiddeld vijf jaar langer dan mannen.

Hoge vruchtbaarheid

De gemiddelde leeftijd van de bevolking van Nederland stijgt gestaag, evenals het aantal en het aandeel van de ouderen. Toch heeft Nederland in vergelijking met de meeste andere West-Europese landen een jonge bevolking. Dat komt vooral doordat in Nederland, langer dan in de ons omringende landen, de vruchtbaarheid hoog is gebleven. Aangezien deze mensen ook vandaag nog kinderen en zelfs kleinkinderen krijgen, helpt dit voorlopig de vergrijzing afremmen. ◀

Carel Harmsen

Leeftijdsopbouw bevolking

